

Vergadering:	Algemeen Bestuur
Datum vergadering:	5 september 2024
Nummer op agenda:	5
Doel van agendering:	Besluitvormend
Bijlagen:	9
Auteur:	Edwin Holterman (teamleider bedrijfsvoering)
Portefeuillehouder:	dhr. Borgesius
Onderwerp:	Definitieve begroting 2025

Verzoek aan het bestuur

1. De definitieve begroting 2025 vaststellen;
2. Kennis nemen van de zienswijzen van de raden van de gemeenten Oldambt, Veendam, Westerkwartier en Westerwolde;
3. Instemmen met de omgang met de zienswijzen en de terugkoppeling aan de raden van de betreffende gemeenten.

Samenvatting

De ontwerpbegroting 2025 van de ODG is in maart 2024 door het Dagelijks Bestuur aangeboden aan raden en staten voor zienswijze. De ODG heeft vier zienswijzen ontvangen. De gemeenteraden van Oldambt, Veendam en Westerwolde vragen om de deelnemersbijdrage in jaren na 2025 niet te laten stijgen, dan wel te laten dalen. In reactie daarop geeft het Dagelijks Bestuur aan dat de stijging van de bijdrage in de meerjarenbegroting alleen wordt veroorzaakt door indexatie van de bedragen. De gemeenteraden van Westerkwartier en Westerwolde vragen om de 'implementatie van het VTH-systeem' toe te voegen aan de het overzicht van mogelijke risico's. Omdat deze implementatie naar verwachting in 2024 wordt afgerond, is deze toevoeging volgens het Dagelijks Bestuur niet noodzakelijk. De gemeenteraad van Westerkwartier vraagt ten slotte om de '(gedeeltelijke) ontvlechting van de dienstverlening van provincie Groningen aan de ODG' toe te voegen aan de risicoparagraaf. Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de kosten daarvoor duidelijk zullen worden als alle keuzes definitief gemaakt zijn. De financiële effecten daarvan worden vervolgens aan het bestuur voorgelegd.

Voorgesteld wordt om naar aanleiding van deze zienswijze geen wijzigingen door te voeren in de begroting, de begroting vast te stellen en de raden conform een reactie te sturen.

Toelichting

Aanleiding

De ontwerpbegroting 2025 van de ODG is op 28 maart 2024 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De ontwerpbegroting is op 15 april 2024 voor zienswijze voorgelegd aan de raden en staten van de deelnemers. De raden van de gemeenten Oldambt, Veendam, Westerkwartier en Westerwolde hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. De andere raden en staten hebben besloten geen zienswijze in te dienen.

Doelstelling

Het Algemeen Bestuur dient de definitieve begrotingswijziging na de zienswijzeprocedure vast te stellen, inclusief de omgang met de zienswijzen.

Context

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is bepaald dat het Dagelijks Bestuur de ontwerpbegroting opstelt en ter zienswijze toestuurde naar raden en provinciale staten. In aanvulling hierop is in artikel 32 van de gemeenschappelijke regeling aangegeven dat de ontwerpbegroting in het Algemeen Bestuur wordt besproken voordat deze wordt toegestuurd aan de colleges en gedeputeerde staten. Conform de Wgr is de termijn voor het indienen van een zienswijze door raden en staten 12 weken. Eventuele zienswijzen worden beoordeeld door het Dagelijks Bestuur. Als dat aan de orde is, wordt de begroting bijgesteld, waarna het Algemeen Bestuur de definitieve begroting (inclusief de omgang met de zienswijzen) vaststelt.

Overwegingen

Zienswijze gemeenteraad Oldambt

De gemeenteraad van Oldambt geeft aan:

'In de ontwerpbegroting is opgenomen dat de deelnemersbijdrage voor de uitvoering van de VTH-taken voor de gemeente Oldambt in 2025 € 916.000 zal bedragen en dat deze in 2028 naar € 944.000 zal stijgen. (...) Mede gelet op de uitdagingen waarmee onze gemeente – net als andere gemeenten - wordt geconfronteerd in de komende jaren, willen wij een dringend beroep op u doen om ervoor te zorgen dat de kosten zodanig worden gecontroleerd dat de geprognostiseerde stijging van de deelnemersbijdragen niet

noodzakelijk zal zijn. Wij verzoeken u te onderzoeken waar kosten kunnen worden bespaard en hoe kan worden bewerkstelligd dat de deelnemersbijdragen kunnen worden verlaagd.'

Overwegingen ODG:

De beschreven stijging van de deelnemersbijdrage in de jaren 2025 tot 2028 is herkenbaar. Zoals te doen gebruikelijk wordt een indexatie (2,00%) van loonkosten en materiële kosten meegenomen in de meerjarenbegroting. Uiteraard is het indexatiepercentage een inschatting en kan de daadwerkelijke indexatie afwijken. Het Dagelijks Bestuur ziet geen aanleiding om af te wijken van het hanteren van indexatie in de meerjarenbegroting.

De bijdrage van de deelnemers aan de ODG wordt bepaald aan de hand van de kosten voor de uitvoering van wettelijke taken die bij omgevingsdiensten zijn ondergebracht, waarbij het regionale U&H-beleid als kader wordt gehanteerd. Een structurele verlaging van de deelnemersbijdragen is mogelijk als de deelnemers besluiten om het beleid aan te passen. De ODG blijft uiteraard scherp kijken naar mogelijkheden om zaken efficiënter in te richten, bijvoorbeeld door steeds meer datagestuurd te werken.

Zienswijze gemeenteraad Veendam

De gemeenteraad van Veendam geeft aan:

- '1. (...) U geeft aan dat uitzetting van de begroting noodzakelijk is. We zijn benieuwd of u ook bezuinigingsvoorstellen kunt doen teneinde binnen de bestaande begroting de ontwikkelingen te kunnen dekken.
2. In het meerjarenperspectief laat u een verder stijgende deelnemersbijdrage zien. (...) In lijn met de vorige kanttekening zijn wij benieuwd of we gezamenlijk kunnen kijken hoe in de toekomst een verdere uitzetting van uw begroting beperkt kan worden'

Overwegingen ODG:

Ad 1: De stijging van de deelnemersbijdrage van de gemeenten in 2025 ten opzichte van 2024 wordt veroorzaakt door enerzijds uitbreiding van het gemeentelijke takenpakket met (voorheen provinciale) bodemtaken en anderzijds inzet op het werven, inwerken en opleiden van nieuw personeel en vrijmaken van incidentele middelen voor het inhuren van medewerkers. De gecombineerde aanpak van de arbeidsmarktproblematiek werpt zijn vruchten af en is breed gedragen binnen het bestuur.

Het grootste deel van de kosten van de ODG bestaat uit kosten voor uitvoering van het primaire proces. Gegeven de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt ziet het Dagelijks Bestuur geen mogelijkheden tot bezuinigen in 2025.

Ad 2: De stijging van de deelnemersbijdrage in de meerjarenbegroting is, zoals hierboven aangegeven in reactie op de zienswijze van de gemeenteraad van Oldambt, toe te schrijven aan het hanteren van een indexatiepercentage. Omdat het hanteren daarvan gebruikelijk is, ziet het Dagelijks Bestuur geen aanleiding om hiervan af te wijken. Een structurele verlaging van de deelnemersbijdragen is mogelijk als de deelnemers besluiten om het beleid aan te passen. In de komende jaren blijft de ODG uiteraard scherp kijken naar mogelijkheden om zaken efficiënter in te richten, bijvoorbeeld door steeds meer datagestuurd te werken.

Zienswijze gemeenteraad Westerkwartier

De gemeenteraad van Westerkwartier geeft aan:

'In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt een vooruitblik gegeven op de risico's in 2025. Naar ons idee ontbreken hier de risico's implementatie nieuw VTH-systeem en dienstverlening door de provincie Groningen aan ODG.'

Overwegingen ODG:

De door de raad genoemde ontwikkelingen - 'implementatie van het VTH-systeem' en '(gedeeltelijke) ontvlechting van de dienstverlening van provincie Groningen aan de ODG' zijn herkenbaar als actuele ontwikkelingen met impact op de dienst en haar financiën. De implementatie van het VTH-systeem wordt in 2024 afgerond. Omdat de verwachting is dat de implementatie in 2024 binnen de door het Algemeen Bestuur gestelde kaders zal worden afgerond, is een toevoeging van de implementatie aan het overzicht van mogelijke risico's in de begroting 2025 volgens het Dagelijks Bestuur niet noodzakelijk.

Van de incidentele- en structurele kosten die gemoeid zijn bij de (gedeeltelijke) ontvlechting van de dienstverlening van provincie Groningen aan de ODG - op het gebied van HRM, financiën en ICT - is met hulp van KPMG een inschatting gemaakt. De definitieve kosten zullen duidelijk worden nadat de ODG keuzes heeft gemaakt in de dienstverlening die in eigen beheer wordt uitgevoerd, welk deel wordt uitbesteed aan dienstverleners en welk dienstverleningsniveau wordt gevraagd. Als de definitieve kosten bekend zijn, zal een voorstel gedaan worden voor de financiële verwerking daarvan in de begroting.

Zienswijze gemeenteraad Westerwolde

De gemeenteraad van Westerwolde geeft aan:

'In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt een vooruitblik gegeven op de risico's in 2025. Naar ons idee ontbreken hier het risico m.b.t. de implementatie van het nieuwe VTH-systeem. Daarnaast moeten wij constateren dat de bijdrage aan de ODG, sinds de oprichting, exponentieel is toegenomen. Ook al zijn hier verschillende redenen voor aan te dragen, het ontbreekt naar ons idee aan maatregelen hoe de ODG de verdere stijging van de kosten gaat beheersen.'

Overwegingen ODG:

De implementatie van het VTH-systeem wordt herkend als actuele ontwikkeling. Zoals hierboven is aangegeven in reactie op de zienswijze van de gemeenteraad van Westerkwartier, is de verwachting dat de implementatie in 2024 binnen de door het Algemeen Bestuur gestelde kaders zal worden afgerond. Daarom is een toevoeging van de implementatie aan het overzicht van mogelijke risico's in de begroting 2025 volgens het Dagelijks Bestuur niet noodzakelijk.

De stijging van de deelnemersbijdrage en de redenen daarvoor in de afgelopen jaren worden herkend. Zoals aangegeven in reactie op de zienswijzen van de gemeenteraden van Oldambt en Veendam, wordt de stijging in de komende jaren veroorzaakt door het hanteren van een indexatiepercentage. Omdat het hanteren daarvan gebruikelijk is, ziet het Dagelijks Bestuur geen aanleiding om hiervan af te wijken.

Advies

Zienswijze gemeenteraad Oldambt

Voorgesteld wordt om de zienswijze van de raad van Oldambt niet over te nemen en vast te houden aan het hanteren van een indexatiepercentage in de meerjarenbegroting.

Zienswijze gemeenteraad Veendam

Voorgesteld wordt om de zienswijze van de raad van Veendam niet over te nemen, de begroting 2025 niet te wijzigen en in de meerjarenbegroting vast te houden aan het hanteren van een indexatiepercentage.

Zienswijze gemeenteraad Westerkwartier

Voorgesteld wordt om de zienswijze van de raad van Westerkwartier niet over te nemen en de ontwikkelingen 'implementatie van het VTH-systeem' en '(gedeeltelijke)

ontvlechting van de dienstverlening van provincie Groningen aan de ODG' niet toe te voegen aan het overzicht van mogelijke risico's.

Zienswijze gemeenteraad Westerwolde

Voorgesteld wordt om de zienswijze van de raad van Westerwolde niet over te nemen, de 'implementatie van het VTH-systeem' niet toe te voegen aan het overzicht van mogelijke risico's en in de meerjarenbegroting vast te houden aan het hanteren van een indexatiepercentage.

Financiële consequenties

De definitieve begroting 2025 is financieel gezien identiek aan de ontwerpbegroting 2025.

Kantttekeningen en risico's

Er worden geen kanttekeningen en risico's voorzien.

Vervolg

De raden van gemeenten Oldambt, Veendam, Westerkwartier en Westerwolde ontvangen een reactie op hun ingediende zienswijze. De definitieve begroting wordt verzonden naar de toezichthouder, het ministerie van BZK (uiterlijk 15 september 2024).

Relevante besluitvorming

AB	3a	Ontwerpbegroting 2025	28 maart 2024
----	----	-----------------------	---------------

Bijlagen

5a	Definitieve begroting 2025
5b1	Zienswijze gemeente Oldambt
5b2	Concept-reactie op zienswijze gemeente Oldambt
5c1	Zienswijze gemeente Veendam
5c2	Concept-reactie op zienswijze gemeente Veendam
5d1	Zienswijze gemeente Westerkwartier
5d2	Concept-reactie op zienswijze gemeente Westerkwartier
5e1	Zienswijze gemeente Westerwolde
5e2	Concept-reactie op zienswijze gemeente Westerwolde

